

Justitiedepartementet
L3

Vår referens/dnr:
2025-177

103 33 Stockholm

Er referens/dnr:
Ju2025/01727

2025-10-23

Svenskt Näringslivs yttrande över Utkast till lagrådsremiss Privatkopieringsersättning

1. Några inledande kommentarer

Föreningen Svenskt Näringsliv har givits möjlighet att lämna synpunkter på Utkast till lagrådsremiss - Privatkopieringsersättning och vill med anledning av detta lämna följande kommentarer.

Svenskt Näringsliv är en organisation som har 60 000 medlemsföretag från alla typer av branscher. Det gör att Svenskt Näringsliv inte företräder en enskild branschs syn på de aktuella frågorna utan har ett brett näringslivsperspektiv. En viss övervikt bland medlemmarna återfinns bland de som är användare av musik, men det finns även rättighetshavare av olika slag bland medlemmarna.

Inledningsvis vill Svenskt Näringsliv framhålla att yttrande lämnats i tidigare skeden av detta lagstiftningsarbete. Mycket av de synpunkter som lämnats då gäller fortfarande. Svenskt Näringsliv har också tagit del av Regelrådets yttrande och kan instämma i en del av den kritik som där framförs om bristerna i konsekvensanalys.

Den nu sittande EU-kommissionen har aviserat att det kan komma att ske reformer på upphovsrättsområdet. Mycket av det som täcks av det nu aktuella utkastet kan därmed komma att påverkas. Det är också så att vissa delar av förslaget brådskar av olika skäl. Svenskt Näringsliv ser därför inte någon annan väg än att tillstyrka förslaget.

Svenskt Näringsliv kommer att yttra sig över följande frågor:

- Privatkopieringsnämnd
- Tillsyn
- Medling

2. Privatkopieringsnämnd

I yttrandet över SOU 2022:20 framhöll Svenskt Näringsliv vissa tveksamheter kring konstruktionen med en ny myndighet. Svenskt Näringsliv delar därmed de slutsatser som finns i utkastet till lagrådsremiss.

3. Tillsyn

Svenskt Näringsliv tillstyrker förslaget kring Patent- och registreringsverkets tillsyn. Det ligger i linje med det som i övrigt gäller i svensk rätt kring kollektiv förvaltning av upphovsrätt.

Svenskt Näringsliv har i flera olika sammanhang framfört synpunkter på den tillsyn som Patent- och registreringsverket genomför på upphovsrättsområdet. Det tycks finnas oklarheter kring myndighetens tillsyn.

På Patent- och registreringsverkets hemsida finns en lista över tillsynsobjekt, men den speglar situationen 2023. Den tillsynsplan som finns på hemsidan tycks inte ha uppdaterats.

Ska myndigheten ha ett tillsynsansvar bör detta ansvar ges tillräckliga resurser och kommunikationen om tillsynen behöver hållas uppdaterad. Detta är inte minst viktigt för användarna, aktörer som också är en viktig del av upphovsrättssystemet.

En väl fungerande tillsyn är viktig av många skäl. Det är inte minst viktigt för användarna och för de enskilda upphovsmännen. Högre krav kan ställas på hur tillsynsmyndigheten informerar om sitt tillsynsansvar och hur det fullföljs.

4. Medling

Ett problem med det system som funnits hittills i Sverige har varit svårigheter med att nå fram till överenskommelser. Detta var ett av skälen till att den utredning som utmynnade i SOU 2022:20 tillsattes. Medling kan vara ett sätt att komma tillrätta med detta.

Svenskt Näringsliv välkomnar förslaget om medling och välkomnar inte minst att använda sig av strukturer som är på plats redan idag.

Christina Wainikka

Policyexpert för immaterialrätt